Arvutimaailm 10/02

23 aastat tagasi - 30.12.2002 Autor: AM

Poliitika
ID kiibid ja vabadus
Peep Küngas
USA Toidu– ning Ravimiamet (Food and Drug Administration ehk FDA) on heaks kiitnud inimestele siirdatavate VeriChip ID kiipide kasutuselevõtu, millega on tehtud järgmine samm inimeste märgistamise ning jälgimise poole. Arvestades USA terrorismi ennetavat hoiakut võib taolist käitumist vaadelda loogilise jätkuna reeglite karmistamisele Ühendriikide külastamisel.

Haridus
Arvuti algklassis
Elve Kukk, Elina Veering
Arvuti on tänapäeval muutunud lahutamatuks kaaslaseks juba algklasside õppetunnis. Lisaks Tiigrihüppe kaudu saadud programmidele Lingua Land ja KidPix on algklasside lastel olnud võimalus osaleda MIKSIKESE viktoriinides ja kasutada huvitavaid töölehti.
Alates oktoobrist on võimalus teha ka onlain kontrolltöid.

Turg
Digilõhe kihistab meid
Tõnu Vare
Oleme Eestis jõudnud uude arengujärku: kui varem rääkisime peamiselt edukalt arenevast infoühiskonnast, siis nüüd hakkame juba arutama protsessi varjukülgede üle.

Raamatupidamistarkvara kasutamisest Eestis
Evi Pärnits
Eesti raamatupidamistarkvara turul on valida mitmeid erinevaid pakette. Viisin läbi ankeetküsitluse, mille eesmärgiks oli välja selgitada, milliseid majandustarkvara programme kasutatakse, millal need osteti, mida valikul silmas peeti, kas ostetuga ollakse rahul ja kuidas tegelikult programmi võimalusi kasutatakse.

Õigus
Autorite õiguste kaitsest

seoses Internetiga II
Eneken Tikk

Ajalugu
Arvutiviiruste ajalugu —
„muinasajast” tänapäevani 5

Visioon
Järgmisele aastale mõeldes
Jaan Vare
Informatsiooni sisestamiseks arvutisse on väga palju erinevaid võimalusi. Kõige tavalisem vahend selleks on loomulikult klaviatuur ja hiir, kuid ka siin on palju võimalusi.

Võrgud
Eesti e–riigina
on esikümnest välja langenud
Tõnu Vare
Eesti on juba aastaid silma hakanud inimeste suure huviga valitsusasutuste teenuste kasutamisel, info, dokumentide, blankettide otsimisel, dokumentide ja blankettide vormistamisel ning maksete tegemisel Interneti vahendusel. Üle maailma on tuntud Eesti e–kabinet.

Raamatukogude internetiseerimine —
KülaTee jätk
Jüri Liiv
KülaTee kui riiklik projekt on selleks korraks lõppenud. Kõik omavalitsused on saanud Internetiühenduse, jätkuprojektidega on ehitatud püsiühendus rohkem kui sajale raamatukogule, hulgale koolidele ja muudele asutustele. Mitmed maakonnad on saanud ka tervet maakonda või suuremat osa sellest hõlmava raadiolaivõrgu, mille kaudu pakutakse teenust ka eraisikutele, väikeettevõtetele, talunikele, kultuuriasutustele.

Internet
Küberruumis inimõigusi pole
Mart Vabar
Internet on umbes veerandsajandi vanune meedia ning teadjamad väidavad, et selle kanali kasutajate jälgimine on kestnud umbes sama kaua.

Vabana sündinud
Andres Jõesaar

Interneti üheks peamiseks omaduseks on vabadus. Vabadus väljendub eelkõige kontrolli puudumises. Vabadus on hinnaline, kuid mitte kunagi absoluutne. Absoluutne ei ole ka sõnavabadus.

E–anonüümsus:
kas tõesti ainult unistus?
Jaan Vare
Novembris lekkis USA Pentagonist info selle kohta, et hiljuti planeeriti Ameerikas Interneti kasutajate anonüümsuse kaotamist.

Info.net
Lemmit Kaplinski
Arvuteid nimetatakse kantseliidis IKT vahenditeks. Info– ja kommunikatsioonitehnoloogia. Meie ajastut nimetatakse muuhulgas ka infoajastuks ning ühiskonda, milles elame, infoühiskonnaks. Informatsioon on niivõrd oluline, et selle omamine ja oskus selle vahendeid kasutada loob maailmas uued piirid, digitaalse lõhe selle omajate ja mitteomajate vahele.

Riistvara
Monitoride test. 15” LCD monitorid
Veiko Tamm
Lubasime seitsmendas numbris, et 17” CRT hindamine ei jää Arvutimaailma viimaseks monitoritestiks, ja seekord jätkamegi teise suurema grupiga. Selleks on Eestis ning maailmaski enim müüdavad vedelkristallekraanid, 15” TFT LCD.

LCD ehk maakeeli VKE —
mis see on?
Veiko Tamm
Viimasel ajal on saanud järjest suuremat hoogu LCD monitoride müük. Juba järgmiseks aastaks ennustatakse nende turuosa jõudmist pooleni kogumahust. Siit ka meie järgmise monitoritesti valik — 15–tollised TFT LCD ekraanid. Millel see tehnoloogia põhineb ja kuidas toimub siin pildi tekitamine?

Disketiseadme asemel —
USB flash–mäluseade
Mart Sepp
Käesoleval sügisel ründavad Eesti arvutiturgu USB flash–mäluseadmed, mida propageeritakse arvuti disketiseadme asendajana. Kui lauaarvuti arengutsüklile tagasi vaadata, siis 3,5" disketiseade on püsinud muutumatuna ligi 10 aasta vältel.
Vahepeal küll on turule toodud erinevaid seadmeid ja ennustatud, et need

vahetavad välja iganenud disketiseadme, kuid valdavaks pole neist ükski saanud. Vaadates tormilist USB liidese populaarsuse kasvu ning vaagides flash–mäluseadme plusse, siis tundub 1,44 MB disketiseade jällegi ajaloo prügikasti lävel kõikuvat.

Wireless kaart PDA lisavarustuses
Lauri Levo
Väiksemõõtmeline pihuarvuti WLAN kaart maksab veidi üle tuhande krooni, kuid avab traadita võrgus uued kasutusvõimalused.

GeForceFX
Veiko Tamm
Viimaks peale pikka ootamist kuulutas graafikahiid nVidia 18. novembril välja oma uusima kiibi nime — GeForceFX. Seni oli sellest kiibist räägitud vaid koodnimetuse NV30 all. GeForce seeria kasutajate suureks meelhärmiks ei saanudki uus imelaps nimeks GeForce 5 nagu eelnev areng oleks lubanud.

Protsessor, kes võidab iseennast
Veiko Tamm
14. novembril tutvustas Intel Corp. San Jose’s, Californias maailmale esmakordselt 3 GHz taktsageduse ületanud protsessorit P4 3,06 GHz. Gigahertside võidujooksu poolest tuntud ja oma igiammuse rivaali AMD selles osas kaugele maha jätnud elektroonikahiiul oli tõepoolest suur uudis. Lisaks maagilise 3 GHz piiri ületamisele toetab uusim protsessor lõpuks tehnoloogiat Hyper–Threading (edaspidi HT).

Rakendustarkvara
Mänguline keeleõpe
Britta Hansmann
Mäng on väikese inimese töö. Läbi mängu laps õpib. Õpib kõike, ka keelt.

OP süsteemid
Windowsi optimeerimine
Mark Fisch
Kui te pole rahul oma arvuti jõudlusega, siis on kaks võimalust rahu saavutamiseks — kas osta parem riistvara või optimeerida kasutatavat tarkvara vähemnõudlikuks. Kõik oleneb muidugi sellest mida te arvutiga põhiliselt teete ehk kui palju ressurssi jääb vajaka. Näiteks kui teie arvutis ei taha joosta mõni nõudlik arvutimäng, siis ei aita siin ka mingid tarkvara seadistused. Kui te pole aga rahul sellega, et Windows ja programmid liiga aeglaselt käivituvad, siis tasub optimeerimist proovida.

Red Hat Linux 8.0
Henrik Veenpere
Sel sügisel on vabavaraliste operatsioonisüsteemide pere saanud täiendust oodatud Red Hat 8.0 näol. Kaua tehtud kaunikesest loodeti „aknalõhkujat” kodude ja väiksemate kontorite tööjaamadesse. Kas Punamütsike õigustab lootusi ja saab tõhusaks asenduseks neile arvutikasutajaile, kes enam suure kurja hundiga tegemist teha ei soovi?

Varia
Aastalõpu GPSi uudiseid
Enn Veenpere
On ilmselge, et jõuluvanad oma töös GPS–i kasutavad. Kuidas nad muidu nii lühikese aja jooksul kõik head lapsed üles leiavad? (Kes ei usu, vaadaku www.eaze.net/~citius/santa.htm) Vaatame siis, millist uuemat tehnikat nad kasutada võivad.

Naised meie liivakastis!
Kadri Vilen
Arvuti ees viidame juba pea sama palju aega, kui teleka ees istudes. Tänu sellele on arvutid meie jaoks midagi enamat kui lihtsalt töövahendid. Need on meie pikendus, sama kõnekad kui auto, soeng ja riided meie seljas. Sellest, kui palju on masinas mälu ja kui lame on monitor, jätkub meestel juttu kauemaks. Ja üleüldse, mida naised sellest teavad!?

Hirm arvutite ees
Annika Veldre
Tänapäeva maailm toimib arvutitel. Info ja hõlbustused — automaatsus, mugavus, kiirus — on rakendatavad praktiliselt igas eluvaldkonnas. Kuid tehnoloogilisel progressil on oma miinuspooled. Üks neist on osade inimeste suutmatus arvutitega kohaneda.

Jõuluvana elab Internetis
Jaan Vare
Vanasti, kui rohi oli rohelisem ja talved lumisemad, kui kraadiklaas akna taga hakkas juba novembri alguses nullist madalamale jäävaid numbreid näitama, kui mustadest jõuludest polnud keegi veel kuulnudki, siis elas jõuluvana Lapimaal.

Mängud
Lühiarvustusi
Mart Redi

Uudised

Lauri Jürisoo

Praeguseks on vist juba müügil kaks järjekordset eesti keelde tõlgitud arvutimängu, Red Shark ja Europa Universalis 2.

Civilization III — Play the World

Arnel Pällo

I don’t know with what weapons the WW3 will be fought, but WW4 will be fought with flints and stones.
(Albert Einstein)

Need for Speed:
Hot Pursuit 2

Tarmo Toomepuu

Mõned kuud tagasi sain oma valdusse NFS:HP2 demoversiooni PlayStation 2 jaoks. Üks rada, mõned autod, ent tohutult lõbus. Peas mõlkus vaid: „See on parem kui Gran Turismo 3!”

Age of Mythology

Mart Redi

Jumalad on armulised ja kangelased on vägevad. Kui mitte päriselus, siis vähemalt oodatud täienduses Age of Empires seeriale. Ent mida lisab Age of Mythology reaalaja–strateegiatele, mida Empire Earth pole veel suutnud pakkuda?

Combat Flight Simulator

Andris Feldmanis

Isegi minusugusel patsifistlikult meelestatud inimesel tekib aeg–ajalt tahtmine lennata II maailmasõja aegsete lennukitega (ja kui päris aus olla, siis juhtub mul seda märksa tihedamini kui aeg–ajalt), tundes ennast Euroopa taevaste valitsejana. Seda pakubki Microsoft Combat Flight Simulator 3: Battle for Europe.

Arx Fatalis

Timo Tomson

Tänavune aasta rollikate seas? Minu tagasihoidliku arvamuse kohaselt liigagi ühekülgne. Peale nevervinterdajate ja morrovinderdajate koalitsiooni moodustamist on teistel väga vähe kobiseda. Kuid alati leidub üksiküritajaid. Ka neid, kellel on midagi huvitavat pakkuda.

NHL 2003

Tarmo Toomepuu

Uus aasta, uue numbriga EA Sportsi spordimäng. Tavaliselt on iga–aastastes väljalasetes vähe uuendusi, suuremaid muudatusi tehakse paari korra tagant, et ostjaid mitte päris külmaks jätta.

FIFA 2003
Tarmo Rajamets
Vaevalt pool aastat pärast jalgpalli MMi uue arvutivutiga turule tulla on küllap sama ränk ettevõtmine kui peojärgsel hommikul kella kaheksaks tööle minna.

Juhtkiri
Jõulueelne sagin
Lauri Jürisoo
Tegelikult tahtsin viimase tänavuse Arvutimaailma jaoks läbi viia graafikakiirendite testi. Aga pole ilus teha alati nii nagu ise tahad, ja seetõttu otsustasime jälle monitoride testi kasuks.

- AM arhiiv

Pilt
